

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo
Att. Solveig Sørland

Deres referanse
Vår referanse 2013/3988-0 434.0 HKL
Saksbehandler Harald Klæbo, tlf. 61 26 60 56
Avdeling Miljøvernavdelingen

Dato 22.09.2013

Høring - endringer i rovviltforskriften - forvaltningsområdet for ynglende ulv

Fylkesmannen i Oppland støtter forslaget om å videreføre en avgrenset ulvesone. Vi er også enige i at enkelte mindre områder tas ut av ulvesona. Fylkesmannen vil be om at det også ses nærmere på forvaltningspraksisen utenfor ulvesona. Blant annet bør muligheten for å ta ut ulv rett i forkant av beitesesongen vurderes.

Bakgrunn

Det vises til høringsbrev av 14. juni 2013 fra Miljøverndepartementet.

Departementet ønsker tilbakemelding på;

- om en bør videreføre modellen med avgrenset ulvesone for å forvalte en norsk ulvestamme,
- hvorvidt dagens ulvesone bør utvides, samt om praktiseringen av 49-prosentregelen (helnorske revir/familiegrupper som har hatt inntil 49 % av reviret sitt utenfor er til nå definert som *innenfor* forvaltningsområdet),
- om følgende områder vest for E6 i Østfold fylke og i Follo i Akershus. Vestmarka vest for E16 i Akershus, samt de deler av Kongsvinger, Grue og Sør-Odal kommuner som ligger vest for Glomma bør utgå av ulvesonen.

Generelt

Helt siden tidlig på 1980-tallet har det i Norge vært enighet om at det er nødvendig å prioritere arealbruken for henholdsvis rovvilt og andre interesser, dersom konflikten skal kunne reduseres. Prinsippet om «geografisk differensiert forvaltning» er nedfelt direkte i naturmangfoldloven og rovviltforskriften. Gjennom rovviltforliket i 2011 ble det framhevet at arealdifferensieringen i rovviltforvaltningen skulle forvaltes tydeligere.

Ulv er den klart mest konfliktyllete og krevende arten å forvalte av de fire store rovdyrene. Rovviltregion 4 og 5 har sammen ansvaret for en målsetting om 3 årlige ynglinger av ulv innenfor en nasjonalt fastsatt ulvesone. De siste par årene er bestandsmålet nådd innenfor sona.

Oppland fylke (rovviltregion 3) er beitedyrprioritert område med hensyn til ulv. Det vises til rovviltforskriftens § 6 der hver rovviltneimnd skal utarbeide en forvaltningsplan med sonering som grunnlag for differensiert forvaltning. I beitedyrprioriterte områder skal virkemiddelbruken og terskel for uttak av rovvilt være innrettet slik at skadenivå på husdyr blir begrenset.

Oppland/region 3 har hatt betydelige utfordringer med streifende ulv de siste årene. Økende skadeomfang til ulv har medført at konfliktnivået i rovviltforvaltningen har økt. Ulveskadene kommer som en tilleggsutfordring til de to artene region 3 har forvaltningsansvar for (jerv og gaupe) og tillegg til et relativt høyt tapsomfang til bjørn.

1. Om avgrenset ulvesone

Vi registrerer at bestandsmålet på 3 årlige helnorske familiegrupper av ulv er nådd de siste årene innenfor gjeldende forvaltningsområde for ulv, og at tapene av bufe innenfor området er begrensede da det over noe tid er blitt et lavt antall bufe på utmarksbeite. Økt forutsigbarhet er den viktigste begrunnelsen for å opprettholde en forvaltningsmodell med ulvesone. Med ei definert sone vil det i større grad være mulig å tilpasse seg både for de som befinner seg innenfor og de som er utenfor sona. Fylkesmannen i Oppland støtter derfor en videreføring av modellen med avgrenset ulvesone for å forvalte en norsk ulvestamme.

2. Utvidelse av sonen nordover

I følge informasjon vi har fått fra Fylkesmannen i Hedmark, er det i dag ikke lenger registrert beitelag med sau på utmarksbeite innenfor den foreslåtte utvidelsen nordover. Dette er samtidig områder der det de siste 15 år har vært etablerte revir og som har høy tetthet av elg som er ulvens viktigste byttedyr. Den foreslåtte utvidelsen er en mer naturlig grense i terrenget enn dagens grense som følger kommunegrenser. Et større forvaltningsområde for ynglende ulv vil gi større fleksibilitet i forvaltningen, og vil i større grad enn i dag muliggjøre uttak av konfliktfylte familiegrupper. Det vil bli lettere å foreta en rullering av revir, jfr. prinsippet om byrdefordeling.

Momentene mot en utvidelse av ulvesona er at sona vil komme nærmere store og viktige beiteområder for småfe og tamrein. Men i praksis er deler av området også i dag en del av ulvesona som følge av utstrekningen av etablerte revir (49 prosentregelen). Med økt tetthet i hele den Skandinaviske ulvepopulasjonen er konsekvensene av en utvidelse for omkringliggende beiteområder usikker. Dagens ulvesone har også vist seg som stor nok for det nasjonalt fastsatte bestandsmålet på 3 årlige ynglinger. En utvidelse vil innebære større konflikt med jaktinteresser.

Fylkesmannen i Oppland kan se fordeler med å utvide sonen nordover, men ser også at dette kan skape større usikkerhet for viktige beiteområder og tamreindriften i Elgå reinbeitedistrikt.

Dersom ulvesona skulle bli utvidet nordover, mener Fylkesmannen 49-prosentregelen ikke må gjøres gjeldende langs nord- og østgrensa av den utvidede ulvesona. Dette av hensyn til viktige beiteområder og det samiske tamreinområdet.

3. Uttak av noen mindre områder fra dagens forvaltningssone

Ulvesoneutvalget har foreslått at noen mindre arealer tas ut av dagens forvaltningsområde. Dette er arealer med en beliggenhet, avgrensning og størrelse som gjør dem lite egnet som del av et ulvrevir. Fylkesmannen støtter forslaget om å ta disse arealene ut av forvaltningsområdet for ynglende ulv.

Forslag til endring i forvaltningspraksis utenfor ulvesona

Dersom en skal få differensiert forvaltning til å fungere etter intensjonene i rovviltforliket av 2011 bør den totale virkemiddelbruken i ulveforvaltningen gjennomgås. Det er i ulvesonen at forvaltningsmålet for ulv primært skal nås. Tap for beitenæringen utenfor ulvesonen må være lavt.

Selv om dette ikke er direkte høringstema, vil Fylkesmannen kommentere virkemidlene som er gitt parallelt med opprettelsen og en eventuell videreføring av ulvesone. I dag er det lisensfelling vinterstid (1. okt. – 31. mars) og skadefelling etter 1. juni som er hovedvirkemidlene som rovviltmyndene og fylkesmennene rår over. Lisensfelling er i Oppland nesten uten effekt og er i liten grad innrettet mot de dyrene som gjør skade påfølgende beitesesong, jfr. det påviste vandringsmønsteret ut fra sentrale områder i Sverige. Skadefellingsforsøk på barmark etter 1. juni er krevende og vi mener det ikke er et tilstrekkelig virkemiddel for å dempe skade- og konfliktnivået i beitedyrprioriterte områder. Ut fra DNA-analyser ser vi at det er individ som utvandrer i april og mai fra svenske revir som gir store utfordringer utenfor ulvesonen. Vi viser spesielt til skadeomfanget av ulv i region 3/Oppland i 2012 og 2013. Fylkesmannen mener derfor det er grunnlag for å se på praktiseringen av rovviltforskriften på dette feltet, herunder muligheten for uttak av dyr i beitedyrprioriterte områder i perioden rett i forkant av beitesesongen.

Sigurd Tremoen e.f.
ass fylkesmann

Vebjørn Knarrum
avdelingsdirektør

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift.